

به نام خدا

آزمون آزمایشی مرحله اول بیست و هشتمین المپیاد ادبی کشور

منابع غیردرسی

بهمن ماه ۱۳۹۳

سرفصل‌ها:	فهرست طراحان:
پیشاهنگان شعر فارسی (سوال ۱۵)	سامان جواهریان
گلستان سعدی (سوال ۱۰)	عرفان چوبینه
شاهنامه فردوسی (سوال ۱۰)	مجید خسروی
تاریخ بیهقی (سوال ۱۱)	سیاوش خوشدل
آنسوی حرف و صوت (سوال ۸)	محمد رزمی
شعر معاصر (سوال ۶)	سارا سعیدی
مجموع: ۶۰ سوال	زینب سهیلی
	علیرضا فتاح امید
	سیاوش گودرزی
	سحر مهربانی
زمان پیشنهادی: ۷۰ دقیقه	

تذکر:

- این آزمون آزمایشی، بوسیله جمعی از مدال‌آوران و مدرسین المپیاد ادبی طراحی شده است و ارتباطی با باشگاه دانش‌پژوهان جوان ندارد.
- نتیجه حاصل از این آزمون، ملاکی برای پذیرش و یا عدم پذیرش افراد در مرحله اول به شمار نمی‌رود. این آزمون صرفاً برای ایجاد آمادگی در دانش‌آموزان عزیز جهت شرکت در آزمون اصلی طراحی و منتشر شده است.

www.olympiad-adabi.ir

پیشاهنگان شعر فارسی

۱. کدام بیت به درستی بازنویسی شده است؟

- (۱) چو عارض بفرروزی، می بسوزد / چو من پروانه بر گردت هزارا: ای بلبل، وقتی روی خود را سرخ و گلگون می کنی، پروانه هم چون من در اطرافت می بسوزد.
- (۲) آن چه با رنج یافتیش و به ذل / تو به آسانی از گزافه مدیش: آن چه با زحمت و خواری به دست آوردی، به آسانی و با بهای سنگین از دست نده.
- (۳) چون تو را دید زردگونه شده / سرد گردد دلش نه نابیناست: وقتی تو را ببیند، چون خودش نابینا نیست زردروی شده و غمگین می شود.
- (۴) زفت شود رادمرد و سست دلاورا / گر بچشد زوی و روی زرد گلستان: شخص بخیل، بخشنده می شود و شخص ضعیف و سست شجاع می شود، و چهره‌ی بیمارگونه خرم و برافروخته می شود، اگر آن را بچشد.

۲. معنی کدام یک از کلمات مشخص شده در عبارات زیر، به درستی نوشته نشده است؟

- (۱) مستی مکن که نشنود او مستی: گله
- (۲) باز را کی رسد نهیب شخیش: پرنده‌ای کوچک
- (۳) آخر کارام گیرد و نچخد نیز...: تقلا نکند
- (۴) نرخ گرفته مدیح و صامت ارزان: ساکت

۳. مفهوم کدام بیت به درستی ذکر نشده است؟

- (۱) زمانه اسب و تو رایض به رای خویش تاز / زمانه گوی و تو چوگان به رای خویش باز: چیرگی بر زمانه به کمک اندیشه
- (۲) هم به چنبر گذار خواهد بود / این رسن را اگر چه هست دراز: عاقبت همه عزیزی را از دست خواهند داد.
- (۳) هر که نخواهد همی گشایش کارش / گو بشو و دست روزگار فروبند: روزگار توفیق او را مهیا می کند.
- (۴) همه به تنبل و بند است بازگشتن او / شرنگ نوش آمیغ است و روی زراندود: روزگار فریبکار است.

۴. در کدام مصراع، نقش واژه‌ی مشخص شده با نقش دیگر واژگان متفاوت است؟

- (۱) پیش سنانش جهان دویدی و لرزان
- (۲) بنفشه‌های طری خیل خیل سر برکرد
- (۳) مرد حرس کفک‌هاش پاک بگیرد
- (۴) سار از درخت سرو مر او را شده مجیب

۵. کدام یک از گزاره‌های زیر درباره‌ی رودکی صحّت ندارد؟

- (۱) رودکی از احترام و قبول بالایی در بین درباریان دستگاه آل سامان برخوردار بوده است.
- (۲) در نقل و روایات برخی کسان اشاره‌ای که به معنای نابینا بودن رودکی باشد وجود ندارد.

- ۳) یکی از سرداران دیلمی، صله‌ی بسیار به رودکی بخشید و او را به نظم کلیله و دمنه تشویق کرد.
۴) او برای نخستین بار شعر فارسی را کمال داده‌است و برخی پنداشته‌اند که دوبیتی اختراع اوست.

۶. کدام دو کلمه در جفت بیت ذکر شده با معنای یکسان به کار نرفته‌اند؟

- ۱) گفت ندانی سزاش و خیز و فراز آر / آنک بگفتی چنانک باید نتوان
و آنک به شادی یکی قدح بخورد زوی / رنج نبیند از آن فراز و نه احزان
۲) تویی که جور و بخیلی به تو گرفت نشیب / چنان که داد و سخاوت به تو گرفت فراز
شیب تو با فراز و فراز تو با نشیب / فرزند آدمی به تو اندر به شیب و تیب
۳) دیدی تو ریژ و کام بدو اندرون بسی / با ریدکان مطرب بودی به فرّ و زیب
گل صدبرگ و مشک و عنبر و سیب / یاسمین سپید و مورد بزیب
۴) ناز اگر خوب را سزاست به شرط / نسزد جز تو را کرشمه و ناز
هر آن که ایزدش این هر چهار روزی کرد / سزد که شاد زید جاودان و غم نخورد

۷. کدام گزینه به اعتقاد دینی و مذهب «دقیقی» اشاره‌ای دارد؟

- ۱) اگر بتگر چنان پیکر نگارد / مریزاد آن خجسته دست بتگر
۲) من سرد نیابم که مرا ز آتش هجران / آتشکده گشته‌ست دل و دیده چو چرخشت
۳) چنانچون من بر او گریم نگرید / ابر شبّیر زهرا روز محشر
۴) زان مرکّب که کالبد از نور / لیکن او را روان و جان از نار

۸. در کدام گزینه، حرف «را» از نوع «فکّ اضافه» دیده نمی‌شود؟

- ۱) دست و زبان زر و در پراکند او را / نام به گیتی نه بر گزاف پراکند
۲) عدو را بهره از تو غل و پاوند / ولی را بهره از تو تاج و پرگر
۳) بهشت عدن را گلزار ماند / درخت آراسته حور بهشتی
۴) ور مرا بی یار باید زیستن / زندگانی کاش یا رب نیستی

۹. در کدام گزینه تلمیح وجود ندارد؟

- ۱) سماع و بادۀ گلگون و لعبتان چو ماه / اگر فرشته ببیند دراوفتد در چاه
۲) فریش آن لب که تا ایدر نیامد / ز خلد آیین بوسه نامد ایدر
۳) گذاشتیم و گذشتیم و بودنی همه بود / شدیم و شد سخن ما فسانۀ اطفال
۴) بر آب گرم درمانده‌ست پایم / چو در زرفین در انگشت ازهر

۱۰. در کدام گزینه تشبیه مرگّب دیده نمی‌شود؟

- ۱) بنفشه‌های طری خیل خیل سر برکرد / چو آتشی که به گوگرد بردوید کبود
۲) خورشید را ز ابر دمد روی گاهگاه / چونان حصاری که گذر دارد از رقیب
۳) همه به تنبل و بند است بازگشتن او / شرنگ نوش آمیغ است و روی زرانود
۴) ور به بلور اندرون ببینی گویی / گوهر سرخ است به کفّ موسی عمران

۱۱. مفهوم بیت زیر بر چه چیزی تأکید دارد؟

«آفرین و مدح سود آید همی / گر به گنج اندر زبان آید همی»

(۱) بخشش و عطای پادشاه

(۲) خسارت رسیدن به خزانه

(۳) مفید نبودن ستایش شاه

(۴) عفو پادشاه و جبران زیان

۱۲. کدام دو بیت معنا و مفهوم متفاوتی دارند؟

(۱) اگر بتگر چنان پیکر نگارد / مریزاد آن خجسته دست پیکر

و گر آزر چنو دانست کردن / درود از جان من بر جان آزر

(۲) شب سیاه بدان زلفکان تو ماند / سپید روز به پاکی رخان تو ماند

تو را به سرو این بالا قیاس نتوان کرد / که سرو را قد و بالا بدان تو ماند

(۳) و گر نه بر بلا خواهی گذشتن / بر آتش بگذر و بر درش مگذر

اگر نه دل همی خواهی سپردن / بدان مژگان زهرآلود منگر

(۴) چنان کز چشم او ترسم نترسید / جهود خیبری از تیغ حیدر

گر او رفتی به جای حیدر گرد / به رزم شاه گردان عمرو و عنتر

۱۳. کدام دو واژه بی ارتباط هستند؟

(۱) خفچه - حقه

(۲) سرپایان - مغفر

(۳) غل - پرگر

(۴) دیبا - مشتی

۱۴. کدام یک درباره این بیت درست است؟

«بر آب گرم در مانده است پایم / چو در زرفین در انگشت ازهر»

(۱) در مصرع اول و دوم، دو حرف اضافه برای یک گروه اسمی به کار رفته است.

(۲) «در آب گرم ماندن پا» کنایه از بی‌قراری است.

(۳) وجه شبه در مصرع نخست آمده است.

(۴) هر سه گزینه

۱۵. کدام یک مشبّهی است که در شعر کسایی به «سفال نو که به آبش فرو زنند» تشبیه شده است؟

(۱) بو

(۲) صدا

(۳) رنگ

(۴) درخشش

گلستان سعدی

۱۶. معنی عبارت سایر حکما در جمله «یکی از ملوک خراسان محمود سبکتگین را به خواب دید؛ سایر

حکما از تأویل آن فروماندند، مگر درویشی که بجای آورد» کدام گزینه است؟

(۱) بعضی از حکیمان

(۲) بعضی از حاکمان

(۳) همه حکیمان

(۴) همه طبیبان

۱۷. معنی عبارت «خلق از مکاید ظلمش به جهان برفتند» چیست؟

(۱) مکر و حیلۀ او در جهان همه را فریب می‌داد.

(۲) مردم به خاطر مکر و حیلۀ ظلم او در دیگر نقاط جهان پراکنده شدند.

(۳) مردم به دلیل مکر و حیلۀ ظلم آن پادشاه از این جهان رخت بر بستند و به جهان دیگر رفتند.

(۴) خلق و خوی او مکر و ظلم او را برای جهانیان فاش ساخت.

۱۸. مفهوم بیت «به دست آهن تفته کردن خمیر/ به از دست بر سینه پیش امیر» مشابه کدام گزینه

است؟

(۱) دوست آن باشد که گیرد دست دوست/ در پریشان حالی و افسردگی

(۲) مدعی خواست که آید به تماشاگه راز/ دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد

(۳) ای که دستت می‌رسد کاری بکن/ پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار

(۴) ای شکم خیره به نانی بساز/ تا نکنی پشت به خدمت دوتا

۱۹. بیت «به روزگار سلامت شکستگان دریاب/ که جبر خاطر مسکین بلا بگرداند» کدام گزینه را توصیه

می‌کند؟

(۱) دانستن قدر سلامتی

(۲) تأثیر شکسته‌دلی در دفع بلا

(۳) دلجویی و رفع پریشانی از بیچارگان

(۴) صلۀ رحم

۲۰. کدام گزینه مشابهت بیشتری با بیت «کوفته بر سفره من گو مباش/ گرسنه را نان تهی کوفته است»

دارد؟

(۱) ای سیر تو را نان جوین خوش ننماید/ معشوق من است آن که به نزدیک تو زشت است

(۲) درویش نیک سیرت پاکیزه خوی را/ نان رباط و لقمه دریوزه گو مباش

(۳) نان از برای کنج عبادت گرفته اند/ صاحب‌دلان نه کنج عبادت برای نان

۴) هر که نان از عمل خویش خورد/ منت حاتم طایی نبرد

۲۱. مفهوم کدام گزینه به بیت زیر نزدیکتر است؟

«نهای الی صوت الأغانی لطیبه / وانت مغن ان سکت نطیب»

۱) توانم آن که نیازم اندرون کسی / حسود را چه کنم کو ز خود به رنج در است

۲) گر تو قرآن بدین نمط خوانی / ببری رونق مسلمانی

۳) امیدوار بود آدمی به خیر کسان / مرا به خیر تو امید نیست شر مرسان

۴) تو بر سر قدر خویشتن باش و وقار / بازی و ظرافت به ندیمان بگذار

۲۲. در کدام گزینه معنای کلمه مشخص شده به درستی ذکر نشده است؟

۱) صره‌ای هزار دینار از روزن بیرون داشت. (کیسه)

۲) عبدالقادر گیلانی را در حرم کعبه دیدند روی بر حصبا نهاده. (حصیر)

۳) دست در خطام کشتی زد. (مهار)

۴) اما متعنتان در کمینند و مدعیان گوشه‌نشین. (عیبجویان)

۲۳. معنای حرف «که» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) بزرگش نخوانند اهل خرد / که نام بزرگان به زشتی برد

۲) هر که عیب دگران نزد تو آورد و شمرد / بی‌گمان عیب تو نزد دگران خواهد برد

۳) باران که در لطافت طبعش خلاف نیست / در باغ لاله روید و در شوره‌بوم خس

۴) اگر خود بردرد پیشانی پیل / نه مردست آن که در وی مردمی نیست

۲۴. بیت زیر مربوط به کدام حکایت گلستان است؟

«ور پرده عشاق و حسینی و حجاز است / از حنجره مطرب مکروه نزیبید»

۱) تنی چند از روندگان متفق سیاحت بودند و شریک رنج و راحت...

۲) چندان که مرا شیخ ابوالفرج ابن جوزی به ترک سماع فرمودی، عنفوان شبابم غالب آمدی و...

۳) شیادی گیسوان بافت که من علویم و با قافله حجاز به شهر رفت که از حج همی آیم و...

۴) سرهنگزاده‌ای بر در سرای اغلمش دیدم که عقلی و کیاستی زایدالوصف داشت...

۲۵. بیت زیر به کدام یک از شغل‌های دیوانی اشاره دارد؟

«مکن فراخ روی در عمل اگر خواهی / که وقت رفع تو باشد مجال دشمن تنگ»

۱) رسیدگی به لشکر

۲) وصول مالیات

۳) جاسوسی از دشمن

۴) تدبیر امور دربار

شاهنامه فردوسی

۲۶. واژه «بند» در کدام گزینه با بیت «بیاورد وارونه ابلیس بند / یکی ژرف چاهش به ره بر بکند» از نظر

معنایی نزدیک است؟

(۱) نداند مشعبد ورا بند چون	نداند مهندس ورا درد چند
(۲) نیک نگه کن که حکیم علیم	چونت ببسته‌ست به بندی متین
(۳) از آن نامور بند اسکندری	جهان از بدان رست و از داوری
(۴) زمانی فرود آی و بگشای بند	چه گویی سخنهای ناسودمند

۲۷. در دوره پادشاهی کدام شاه، می‌توان دیوان را ساکنان اولیه فلات ایران (پیش از آریاییها) دانست؟

- (۱) هوشنگ
- (۲) کیومرث
- (۳) سیامک
- (۴) جمشید

۲۸. ایجاد شبکه‌های توزیع آب، ساخت قزاگند، برگزیدن حیوانات شکاری جهت صید و برگزیدن

حیوانات اهلی، به ترتیب در دوره کدام پادشاهان صورت گرفت؟

- (۱) هوشنگ، جمشید، طهمورث، هوشنگ
- (۲) جمشید، هوشنگ، طهمورث، طهمورث
- (۳) طهمورث، جمشید، هوشنگ، هوشنگ
- (۴) هوشنگ، جمشید، جمشید، طهمورث

۲۹. با توجه به ترتیب داستانها در شاهنامه کدام بیت متعلق به داستان «پادشاهی هوشنگ» است؟

(۱) به گیتی درون سال سی شاه بود	به خوبی چو خورشید بر گاه بود
(۲) بگشت از برش چرخ سالی چهل	پر از هوش مغز و پر از رای دل
(۳) نبشتن یکی نه که نزدیک سی	چه رومی چه تازی و چه پارسی
(۴) بدین اندرون سال پنجاه رنج	ببرد و ازین چند بنهاد گنج

۳۰. در کدام گزینه با توجه به ویژگیهای صرفی می‌توان دریافت که بیت متعلق به دوره‌ای نزدیک به

دوره‌های آغازین شعر فارسی است؟

(۱) بگیتی نبودش کس دشمن	مگر بدکنش ریمن اهرمنا
(۲) مران پادشا را در اندر سرای	یکی بوستان بد گرنامایه جای
(۳) پژوهنده نامه باستان	که از پهلوانان زند داستان
(۴) پسر بد مرو را یکی خوبروی	هنرمند و همچون پسر راهجوی

۳۱. کدام طبقه از طبقات مردم در دوره جمشید می‌تواند مصداق بیت «هرکه نان از عمل خویش خورد/

منت حاتم طائی نبرد» باشد؟

(۱) کاتوزیان

(۲) نیساریان

(۳) بسودی

(۴) دست ورزان

۳۲. در بیت زیر، به کدام رسم یا اعتقاد کهن اشاره شده است؟

«چو این کرده شد، ماکیان و خروس / کجا بر خروشد گه زخم کوس...»

(۱) خروس از صدای طبل می‌ترسیده و می‌گریخته است.

(۲) برای اعلام زمان، بر دربار فرمانروایان طبل می‌کوبیدند.

(۳) مرغ و خروس را حیواناتی مقدس و خوش‌یمن می‌دانستند و در جنگها همراه خود می‌بردند.

(۴) در مراسم عروسی طبل می‌نواختند و مرغان خانگی را به رقص درمی‌آوردند.

۳۳. در شاهنامه، «دیوبند» لقب کدام یک از شخصیت‌های زیر است؟

(۱) سیامک

(۲) هوشنگ

(۳) طهمورث

(۴) مرداس

۳۴. مصراع «همه جامه‌ها کرده پیروزه‌رنگ» نشان‌دهنده چیست؟

(۱) جشن

(۲) نبرد

(۳) عزا

(۴) احترام

۳۵. در کدام گزینه واژه مشخص شده نادرست معنی شده است؟

(۱) ز آواز پیغاره آسوده گوش: طعنه و کنایه

(۲) دو چشم ابر خونین و رخ بادرنگ: محو و ناپیدا

(۳) برفت و همه شب سگالش گرفت: اندیشیدن و تفکر

(۴) خنیده به‌ر جای شهرسب نام: مشهور و پسندیده

تاریخ بیهقی

۳۶. منظور بیهقی از این جمله چیست؟

- «هرچند این فصل از تاریخ مسبوق است بدانچه بگذشت در ذکر، لکن در رتبه سابق است»
- هرچند اینگونه ذکر و یادکرد مسبوق به سابقه است ولی تاریخ نویسی من - که بیهقی هستم - از لحاظ شأن و رتبه بهتر است.
 - اگر این فصل از تاریخی که خواهیم نوشت نسبت به بقیه فصل‌ها زودتر ذکر می‌شود، بدان علت است که نسبت به فصل‌های آینده بارزتر است.
 - هرچند این فصل از تاریخ سابقاً ذکر شده است، ولی به خاطر اهمیت برای مرتبه دوم آن را ذکر می‌کنیم.
 - اگر چه باب‌های دیگر این کتاب پیش از این آمده، ولی تاریخ پادشاهی مسعود بر همه ابواب از لحاظ رتبه و شأن تقدم دارد.

۳۷. معنی عبارت باشد که داند در عبارت «باشد که داند که او میان دو دشمن بزرگ افتاده است» چیست؟

- بی‌گمان می‌داند
- شاید بداند
- خواهد دانست
- باید بداند

۳۸. معنی کدام ترکیب اشتباه است؟

- همداستان نباشم: موافق نیستم
- سُج گرفتند: سماجت کردند
- به هیچ نشمردی: به حساب نمی‌آوردند
- نزدیک نماز پیشین: هنگام ظهر

۳۹. در بخشی که از تاریخ بیهقی خواندید، کدام واقعه نیامده است؟

- نبرد مسعود غزنوی با غوریان و فتح قلعه‌های آنان
- داستان کودکی مسعود در زمین داور
- حکومت مسعود در شهر ری در جوانی
- تبعید مسعود رازی شاعر به هند به جرم سرودن شعری در نصیحت به سلطان

۴۰. کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

- نباید که بونصر حال می‌آرد تا با من به سفر نیاید؟: نکند که بونصر برای به سفر نیامدن با من خود را به بیماری می‌زند؟

- ۲) اختلاف داشت نزدیک این قاضی: شکایتی را نزد این قاضی برده بود.
- ۳) از فرایض بود که من حق خطاب وی نگاه داشتی: واجب بود که احترام لقب و عنوان او را نگاه می‌داشتیم
- ۴) ترازوی راست نهاده بگشت: ترازویی که درست و متعادل ساخته شده بود، از تعادل خارج شد.

۴۱. رابطه میان کدام دو واژه متفاوت است؟

- ۱) مثالب - مناقب
۲) رهبت - رغبت
۳) توجع - ترحم
۴) وضع - شریف

۴۲. در مورد کدام نام توضیح درستی ارائه شده است؟

- ۱) این تاریخ جامع سفیان می‌شود: مسجدی که سفیان ثوری در بغداد ساخته است و نماد استواری است.
- ۲) تا نگویند که بوالفضل صولی‌وار پیش آمد: نام مورخی که در تالیفاتش بسیار خود را ستوده است.
- ۳) نصر، احنف قیس دیگر شده بود: از بزرگان عرب که به شجاعت مثل بوده است.
- ۴) وی قصیده ای دو سه از متنبی و قفا نیک مرا آموخت: نام یکی از مهمترین کتاب‌های ادب عرب درباره شعر

۴۳. با توجه به بند زیر کدام گزینه نادرست است؟

«بوالحسن عبدالجلیل خلوتی کرد با امیر، رضی الله عنه، و گفت: «ما تازیکان اسب و استر زیادتی داریم بسیار، و امیر جهت لشکر آمده به زیادت حاجتمند است، و همه از نعمت و دولت وی ساخته‌ایم، نسختی باید کرد و بر نام هر کسی چیزی نبشت.» و غرض درین نه خدمت بود، بلکه خواست بر نام استادم بو نصر چیزی نویسد و از بدخویی و زعارت او دانست که نپذیرد و سخن گوید و امیر بر وی دل گران تر کند. امیر را این سخن ناموافق نیامد. و بو الحسن به خط خویش نسختی نبشت و همه اعیان تازیک را در آن درآورد و آن عرضه کردند و هرکس گفت: فرمان بردارم، و از دل-های ایشان ایزد، عز و جل، دانست. و بونصر بر آسمان آب برانداخت که «تا یک سر اسب و اشتر به-کار است!» و اضطرابها کرد و گفت: «چون کار بو نصر بدان منزلت رسید که به گفتار چون بو الحسن ایدونی بر وی ستور نویسند، زندان و خواری و درویشی و مرگ بر وی خوش شد.» و پیغام داد بزبان بوالعلاء طبیب که «بنده پیر گشته و این اندک مایه تجملی که دارد خدمت راست، و چون بدین حاجت آید، فرمان خداوند را باشد. کدام قلعت فرماید تا بنده آنجا رود و بنشیند؟»

- ۱) هدف نهایی بوالحسن عبدالجلیل، دشمن کردن سلطان مسعود با بونصر بود.
- ۲) بونصر در پیغام خود، به کنایه زندانی شدن را بر گردن نهادن به خواسته بوالحسن ترجیح می‌دهد.
- ۳) مطابق فرمان، تنها از کسانی که ترک نژاد نبودند اسب و استر گرفته شد.
- ۴) بونصر نامه اعتراض را به دست بوالعلاء طبیب به سلطان رساند.

۴۴. در کدام گزینه واژه مشخص شده نادرست معنی شده است؟

- ۱) چون مجتازان بوده‌ام تا اینجا رسیده‌ام : عاجز
- ۲) در این میان غضاضتی به جای این پادشاهان ما پیوست: خواری
- ۳) با ایشان خردمندان بودندی چون زمامان و مشرفان: مشاور
- ۴) بسیار مذاکره رفت در ادب و سماع و اقتراحات : شعر و سخن گفتن به بدیهه

۴۵. کدام گزینه معنی این جمله را دقیق‌تر بیان می‌کند؟

«گناه ما راست که سیصد هزار دینار که وقیعت کرده‌اند بگذاشته ایم»

- ۱) گناه از ماست که سیصد هزار دیناری را که دزدیده‌اند به حال خود رها کرده‌ایم.
- ۲) اشتباه ما این است که سیصد هزار دیناری را که با بدزبانی خواسته‌اند به آن‌ها داده‌ایم.
- ۳) گناه از من است که سیصد هزار دیناری را سخن‌چینان گزارش کرده‌اند بر او بخشیده‌ام.
- ۴) گناه من این است که در ازای سعایت آنها سیصد هزار دینار پرداخته‌ام.

۴۶. در مورد وقایع پس از مرگ بونصر مشکان کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) بونصر پیش از مرگ تلویحاً خواسته بود که ابولفضل بیهقی جانشینش باشد.
- ۲) ریاست دیوان رسالت در نهایت به بوسهل زوزنی سپرده شد.
- ۳) بیهقی به سبب دشمنی حاسدان نتوانست منصب ریاست دیوان رسالت را به دست آورد.
- ۴) بیهقی پس از مدتی همکاری با رییس جدید دیوان رسالت، استعفا داد.

آنسوی مرف و صوت (اسرارالتومید)

۴۷. کدام بیت به نظر مؤلف اسرارالتوحید، سروده شخص ابوسعید است؟

- ۱) شادی و نشاط ما یکی شش کردی/ عیشت خوش باد که عیش ما خوش کردی
- ۲) آراسته و مست به بازار آیی/ ای دوست نترسی که گرفتار آیی
- ۳) با لطف و نوازش جمال تو مرا/ در دادن صد هزار جان عاری نیست
- ۴) آه سحری ز سینۀ خماری/ از نالۀ بوسعید و ادهم خوش‌تر

۴۸. شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا در کدام کتاب به مسائل عرفانی توجّهی ویژه کرده است؟

- ۱) شفا
- ۲) قانون
- ۳) آواز پر جبرئیل
- ۴) اشارات و تنبیهات

۴۹. در کدام گزینه، واژه «خلافی» با معنایی که از آن در این جمله ابوسعید به کار رفته، ارتباطی ندارد؟

«خلاف نوا! خلاف نوا! خلاف نوا! اتفاق باید.»

(۱) تن و جان تو بیمار از سخنهای خلافی شد/ برانداز این خلاف از علم و جانت را مداوا کن

(۲) بر هوای دولتت مرغِ خلافی کی گذشت/ کز سموم انتقامت عاقبت بی‌پر نشد

(۳) علمی بطلب که گزافی نیست/ اجماعیست و خلافی نیست

(۴) ز علم خویشتم نکته‌ای در آموزان/ خلاف علمِ خلافی که کرده‌ام تعلیم

۵۰. کدام گزینه بهترین مفهوم برای این جمله است؟

«به دل خوشی چون افتادی که هفتاد سال است که تا ما پس زانو را حصار گرفته‌ایم و بوی این

حدیث، هنوز بوی این حدیث به مشام ما نرسیده است.»

(۱) ما هفتاد سال است که در آرزوی داشتن دل خوش هستیم و به آن نرسیده‌ایم.

(۲) ما هفتاد سال است که در قلعه‌ای به نام زانو سکونت گزیده‌ایم اما هرگز در آن دل خوش نبوده‌ایم.

(۳) هفتاد سال است که هیچ بوی خوبی به مشام ما نرسیده است.

(۴) ما هفتاد سال است که داریم به دنبال حدیثی راجع به دل خوشی می‌گردیم، اما هیچ پیدا نکرده‌ایم.

۵۱. معنی عبارت «ای شیخ پس کار ما بوعلی درودگر می تراشد؟ شیخ ما گفت نی ولیکن کار شما را شما

در میان باشید» به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

(۱) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد/ که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی

(۲) میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست/ تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز

(۳) گفتم که کی ببخشی بر جان ناتوانم/ گفت آن زمان که نبود جان در میانه حائل

(۴) گناه اگرچه نبود اختیار ما حافظ/ تو در مقام ادب باش و گو گناه من است

۵۲. معنی صحیح عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«سخن گفتن در چیزی که آن ناچیز بود محال بود که عبارت بدو نرسد»

(۱) سخن گفتن در باب مسائل بی ارزش و اندک بی فایده است چرا که این مسائل ارزش بازگویی ندارند.

(۲) در باب آنچه که موجود نیست، بهتر است سخن گفته نشود؛ چرا که سخن گفتن از آن چه موجود نیست

بی‌فایده است.

(۳) در باره آنچه که غیر شیء است نمی‌توان سخن گفت؛ چرا که آنچه تحت عنوان شیء قرار نمی‌گیرد، به

عبارت در نمی‌آید.

(۴) درباره مسائل بی ارزش و اندک نمی‌توان سخن گفت چرا که این دست مسائل قابلیت مطرح شدن ندارند.

- با توجه به عبارت « هر کسی را اوایی باید و مرا می‌وایی نباید. و هرکسی را منیی و مرا منی می‌نبايد.

مرا آن می‌باید که من نباشم.» به سوالات زیر پاسخ دهید:

۵۳. کدام بیت با عبارت فوق شباهت معنایی کمتری دارد؟

- (۱) هرکس به تعلق گرفتار/ صاحب‌نظران به عشق منظور
- (۲) دلم تعلق اگر با دهان تنگ تو دارد/ روا بود که بگویم که دل به هیچ بیستم
- (۳) دل آزاد من و گرد تعلق، هیهات/ بارها سیل تهیدست از این خانه گذشت
- (۴) فرهاد را که با دل شیرین تعلق است/ رغبت به نوشدارو و حاجت به قند نیست

۵۴. معنی کلمه او در عبارت فوق، با کدام یک از کلمات مشخص شده در گزینه‌های زیر یکسان است؟

- (۱) هر که صید وای خود شد وای او/ گم شود از وای سرتا پای او
- (۲) ز ناشایست و شایست من و تو/ بلاست این بیش وایست من و تو
- (۳) همه عالم عیال جود تواند/ وای اگر جود تو نبودی وای
- (۴) تو ای مرد از زنی کم می‌نمایی/ چینی، وای تو در وا چرایی؟

شعر معاصر

۵۵. در کدام شعر تقابل فرد با جمع دیده نمی‌شود؟

- (۱) آی آدم‌ها
- (۲) مهتاب
- (۳) ققنوس
- (۴) هنگام که گریه می‌دهد ساز

۵۶. کدام گزینه از مصرع «چون آذرخش در سخن خویش زیستند» برداشت نمی‌شود؟

- (۱) ویران‌گری
- (۲) کوتاهی عمر
- (۳) روشنگری
- (۴) قاطعیت

۵۷. مفهوم کدام سطر به درستی بیان نشده است؟

- (۱) و پشت حوصله‌ی نورها دراز کشید: مرگ
- (۲) به شکل خلوت خود بود: انزوا
- (۳) لحظه‌ها را به چراگاه رسالت ببرید: تجربه‌ی معنوی
- (۴) بی‌گمان در ده بالادست/ چینه‌ها کوتاه است: نزدیکی و امنیت

۵۸. کدام گزینه با سطر «فرببت می دهد بر آسمان این سرخی بعد از سحرگه نیست» نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) بخوان دوباره بخوان تا کبوتران سپید/ به آشیانه‌ی خونین دوباره برگردند
- ۲) چون سیلی از آتش آمد/ با ابری از دود/ بدرود ای لحظه! ای لحظه بدرود!
- ۳) گفتم آن نقطه که انگیخته دود؟! گفت آتش زده‌ی سوخته‌ای است
- ۴) آن زمان که پیش خود بیهوده پندارید/ که گرفتستید دست ناتوانی را

۵۹. در کدام گزینه نماد یا استعاره به درستی توضیح داده نشده است؟

- ۱) که شب فروز تو خورشیدپاره است: معشوق
- ۲) زمین دلمرده سقف آسمان کوتاه/ غبارآلوده مهر و ماه/ زمستان است: استبداد
- ۳) باز آخرین شقایق این باغ نیستند: شهید راه آزادی
- ۴) این مشت خون و خجل را/ در بارش نور نوشین خود می نوازید: مردم زخم خورده

۶۰. کدام دو شعر اشتراک موضوعی دارند؟

- ۱) سوره‌ی تماشا (سپهری)، حلاج (شفیعی کدکنی)
- ۲) آی آدم‌ها (نیما)، دوست (سپهری)
- ۳) غزل ۳ (اخوان ثالث)، هنگام که گریه می دهد ساز (نیما)
- ۴) حالت (اخوان ثالث)، کوچ بنفشه‌ها (شفیعی کدکنی)